

Straatman Koster advocaten

Energietransitie en de Ondergrond

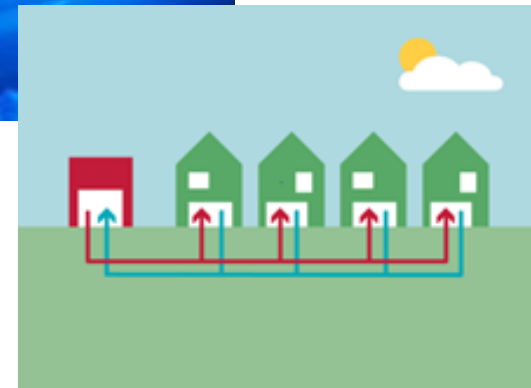
Maaïke de Wit | Januari 2019

Ondergrond

Onderwerpen

- Aardgas
- Warmtenetten
- Wko

Aardgas: nieuwbouw

- Sinds 1 juli 2018: geen aansluitplicht meer voor netbeheerders voor kleingebruikers (40 m³(n)p/u).
- Aansluitplicht geldt 'alleen nog' (art. 10 lid 7 Gaswet):
 - Bij nieuwbouw: in geval van B&W-besluit dat *'gastransportnet strikt noodzakelijk is om zwaarwegende redenen van algemeen belang'*;
 - Bij bestaand gasnetwerk: bij B&W-gebiedsaanwijzing tot warmtenet of alternatieve energie-infrastructuur;
 - Bij grootverbruikers.

Aardgas: nieuwbouw

- Wanneer gasnet ‘strikt noodzakelijk’? Zie Regeling gebiedsaanwijzing gasaansluitingplicht (Stcrt. 2018, 36136): Art. 1, a-d:
 - Niet-aansluiten is risico voor uitvoering vastgesteld aardgasvrijbeleid in nabijheid binnen 5 jaar (‘doorkruising’);
 - Fysieke aspecten (type omgeving, type gebouw);
 - Kosten zodanig veel hoger dan bij gasaansluiting dat nieuwbouw niet meer tot stand komt.
 - Andere situaties.

Aardgas: nieuwbouw

- Let wel: zware motiveringsplicht, waarbij o.a. ook kosten netbeheerder gasaansluiting betrokken moeten worden;
- Wel: woningbouw is van zwaarwegend belang (volgens de Toelichting).
- B&W-besluit tot gebiedsaanwijzing is appellabel;
- Nog geen gebiedsaanwijzingen bekend.

Aardgas: nieuwbouw

- M.a.w. in beginsel:
 - Voor nieuwe woningen en andere kleinverbruikers geen gasaansluiting meer;
 - Grootverbruikers wel nog gasaansluiting.
 - Bestaande ‘gasgebieden’ kunnen ontheven worden van de gasaansluitplicht als er een warmtenet of alternatief is aangewezen.

Aardgas: 'Van het Gas af' (1)

- Klimaatakkoord (voorstel-): wijkgerichte aanpak tbv ontkoppeling:
 - Transitievisie warmte als onderdeel gemeentelijk omgevingsvisie, uitvoeringsplannen en omgevingsplannen.
 - Gemeente: via omgevingsplan besluiten wanneer welke wijk van het aardgas afgaat. Appellabel RvS.
 - Energiewet: vanaf dat moment vervalt gasaansluitplicht.
 - Gemeente en netbeheerder (via energiewet) bevoegdheid tot handhaving en feitelijk afkoppelen.

Aardgas: 'Van het Gas af' (2)

- E.e.a. vergt aanpassing wetgeving (energie en r.o.)
Beoogde inwerkingtreding: 1 januari 2021.
- Ook beoogd: aanpassing huurwetgeving tbv huurder
(aanspraak tot aanpassing woning).

Warmtenetten: juridisch (1)

- Gemeentelijk warmteplan kan gebieden aanwijzen.
Gevolg: geen aansluitplicht gas (art. 10 lid 7 Gaswet);
- Warmtewet reguleert o.a.:
 - tarief (NMDA) en wie leverancier is;
 - toegang tot het net (concurrenten) (na wijziging);
 - gedoogplicht Belemmeringenwet privaatrecht (art. 38).
- Bestemmingsplan (ruimtelijke relevantie).

Warmtenetten: juridisch (2)

- Zakenrechtelijk: net art. 5:20 BW. Eigendomsrecht bij bevoegde aanlegger.
- Aanbesteden:
 - Afhankelijk van de rol/positie van de gemeente.
 - Klimaatakkoord (voorstel): wetgeving over marktordening voor warmtenetten

WKO: juridisch (1)

- Bestuursrechtelijk:
 - Open systemen: waterwet-vergunning GS nodig;
 - Grotere gesloten systemen (bodemzijdig vermogen >70 kW): OBM vereist (art. 2.2a lid 6 Bor);
 - Kleinere gesloten systemen binnen aangewezen interferentiegebieden: ook OBM vereist. (art. 2.2b lid 6 Bor).
 - Zie vb: Verordening bodemenergiesystemen Rotterdam;
- Ook hier Warmtewet (tarief, toegang en leverancier).

WKO: juridisch (2)

- Planologisch: in bestemmingsplan reguleren (Uitspraak WKO in Leiden. BR 2017,3). Bestemming verkeer volstaat niet.
- Zakenrechtelijk: bestanddeel grond of net art. 5:20 BW? Afh van type wko (open/gesloten). Opstalrecht vestigen.

Ondergrond: uw ervaringen?!

Energietransitie en Ondergrond

Dank voor uw aandacht!

Vragen, reacties e.d. welkom op:
Maaike.dewit@straatmankoster.nl

06 224 00 965

